

IN DEZE NIEUWSBRIEF

NIEUWS UIT EUROPA

Tripartiete sociale top	1
COVID-19 crisis één jaar later: noodzaak om publieke taken grondig te herzien	2
Het Digitaal Groen Certificaat: Gezamenlijk op weg naar een veilige heropening van Europa	2
Conferentie over 'de toekomst van Europa' gaat beginnen	3
Cluster seminar: Reinforcing the European social dialogue and industrial relations	3
De rechtstaak en de lidstaat	3

MEDEDELING

4

VERDIEPING

Actieplan voor de implementatie van de Europese pijler van sociale rechten	4
--	---

NIEUWS UIT EUROPA

Tripartiete sociale top

Op 24 maart vond de [tripartiete sociale top](#) digitaal plaats. Deze toppen vinden in het voorjaar en najaar plaats voorafgaand aan de Europese toppen met regeringsleiders. De tripartiete sociale top is een bijeenkomst tussen de Europese instellingen op voorzittersniveau (dus Europese Commissie, Europese Raad en Europees Parlement) en de vertegenwoordigers van de Europees sociaal partners. Uiteraard zit ook het Portugese voorzitterschap erbij en de werkgelegenheidsministers uit Portugal, Slovenië en Frankrijk (immers zij zijn de toekomstige roterende voorzitters van de Raad). Namens de Europees Sociaal partners nemen aan vakbondszijde het [Europees Verbond van Vakverenigingen \(EVV\)](#) plaats en aan werkgeverszijde o.a. Business Europe.

Deze tripartiete top ging over de vraag 'how to achieve a fair and sustainable recovery?'. De discussies centreerden zich op drie onderwerpen:

- Het managen van de gezondheids, economische en sociale crisis terwijl de noodmaatregelen voortduren;
- De bijdrage van sociale partners op Europees en nationaal niveau aan een economisch en sociaal herstel;
- De weg naar de Sociale Top in Porto.

COVID-19 crisis één jaar later: noodzaak om publieke taken grondig te herzien

Algemeen secretaris Jan Willem Goudriaan van de Europese beroepsfederatie EPSU, heeft een tezamen met EPSU voorzitter Mette Nord [een artikel](#) geschreven over hoe de coronacrisis de noodzaak voor sterke publieke diensten blootlegt. In Europa toonde de epidemie de zwaktes van de gezondheidssystemen en het gebrek aan capaciteit om op zo'n schok te antwoorden. Publieke sector bonden hebben jarenlang al geprotesteerd tegen tekorten in de zorg, (onderwijs), onderbezetting, en onvoldoende financiële ruimte.

De jarenlange bezuinigen, het marktwerkingsmantra [en privatiseringen](#) hebben geleid tot de huidige situatie, Goudriaan voert het pleidooi om te bouwen aan betere publieke diensten en stevige publieke sectoren tijdens en na de pandemie.

Het Digitaal Groen Certificaat: Gezamenlijk op weg naar een veilige heropening van Europa

Het Digitaal Groen Certificaat is een digitaal bewijs dat iemand:

- ✓ Is ingeënt tegen COVID-19, of
- ✓ Een negatief testresultaat heeft ontvangen, of
- ✓ Hersteld is van COVID-19.

#DigitalGreenCertificate

European Commission

Een jaar nadat covid-19 in Europa voor het eerst om zich heen greep kan geconstateerd worden dat het virus niet makkelijk onder controle te krijgen is. Steeds duikt het weer op, in verschillende varianten, bij verschillende leeftijdscategorieën en op verschillende plaatsen in Europa. Ook is duidelijk dat de lidstaten niet altijd op dezelfde wijze omgaan met de besmettingscijfers. Met de komst van vaccins kunnen we weliswaar voorzichtig naar de heropening van Europa gaan kijken, maar dit kan alleen met een gezamenlijke, Europese aanpak. Op 25 maart komen de Europese leiders weer bijeen om verder te praten over oplossingen en antwoorden op de pandemie die de manier waarop we leven nog steeds in grote mate beheerst. Ter voorbereiding van dit overleg heeft de Europese Commissie vorige week een [mededeling](#) gepubliceerd waarin zij een gemeenschappelijke koers voor het heropenen van Europese grenzen presenteert. De Commissie roept de lidstaten om een gecoördineerde manier voor te bereiden om de COVID-19-beperkingen geleidelijk op te kunnen heffen. Europese regels zullen garanderen dat burgers hun activiteiten op een veilige manier kunnen hervatten. De mededeling stelt een kader vast om lidstaten te helpen bij het nemen van beslissingen over het invoeren van maatregelen. Daarnaast presenteert de mededeling een aantal richtsnoeren voor investeringen in behandelingen, teststrategieën en contactonderzoek. Denk bijvoorbeeld aan regels over het monitoren van afvalwater zodat we de verschillende varianten van het virus goed in kaart kunnen brengen. Ook wil de Europese Commissie hulp bieden bij het heropenen van de cultuursector en de toerismesector. Om bijvoorbeeld dit laatste punt op een veilige manier te kunnen doen, heeft de Europese Commissie ook een [wetgevingsvoorstel](#) goedgekeurd voor het invoeren van een digitaal groen certificaat. Dit certificaat bewijst dat een persoon is ingeënt, kortgeleden negatief getest is, of hersteld is van covid-19. Om er zeker van te zijn dat er geen fraude kan worden gepleegd zal het certificaat een QR-code bevatten die de echtheid van het document garandeert. Iedereen, dus ook mensen die niet gevaccineerd zijn, moet gebruik kunnen maken van het certificaat wanneer zij in de EU op reis zijn. Ook is van belang dat met het gebruik van dit certificaat, de persoonlijke data van mensen beschermd zal blijven. De maatregel is van tijdelijke aard en zal niet meer hoeven gelden wanneer de WHO de internationale gezondheidscrisis afkondigt. Omdat de zomer dichterbij komt, heeft de Commissie haast en streeft ernaar om de technische werkzaamheden in de komende maanden af te ronden.

Conferentie over 'de toekomst van Europa' gaat beginnen

Het Europees Parlement, de Raad en de Europese Commissie hebben een [gezamenlijke verklaring](#) voor de conferentie 'Toekomst van Europa' gepresenteerd. Het hele doel van deze 'conferentie over de toekomst van Europa' is een dialoog te lanceren in de vorm van debatten en discussie met burgers over de toekomst van Europa. In de verklaring staat een niet-uitputtende lijst van mogelijke onderwerpen voor de conferentie zoals sociale rechtvaardigheid, klimaatverandering en digitale transformatie. De drie Europese instellingen: Raad, Commissie en Parlement leiden het initiatief. Nationale parlementen zullen waarnemer zijn bij de conferentie. Het doel is ook om het maatschappelijk middenveld en sociale partners te betrekken, zij zullen geen speciale of aparte rol krijgen. Wel staat er in verklaring dat hun rol essentieel is voor een brede uitwerking en betrokkenheid. Aangezien de COVID 19 crisis nog steeds speelt, zal het merendeel van de bijeenkomsten digitaal gehouden worden. Ook zullen er nationale bijeenkomsten gehouden worden. Aangezien de FNV bezig is de FNV Europavisie te actualiseren, een goed moment om onze inbreng te laten horen via zowel de vereniging als de werkorganisatie!

Cluster seminar: Reinforcing the European social dialogue and industrial relations

Een van de prioriteiten uit het [werkprogramma](#) van de Europese Sociale Dialoog 2019-2021 is het bieden van ondersteuning bij de uitwerking van de gemaakte afspraken tussen sociale partners. Op 12 maart organiseerden de Europese koepelorganisaties [ETUC](#), [BusinessEurope](#), [SGI Europe](#) en [SME United](#) daarom een clusterbijeenkomst die in het teken stond van capaciteitsopbouw. In sommige lidstaten maken onderhandelingen tussen werkgever en werknemer een helder vormgegeven onderdeel uit van de samenleving en vindt relatief veel overleg plaats. Andere lidstaten proberen dit te realiseren, maar worden nog te veel tegengehouden door bijvoorbeeld de binnenlandse politiek. Vooral in Oost-Europese landen mist een sterke basis voor onderhandelingen tussen de sociale partners. Omdat zij eigenlijk pas na de val van de Muur konden beginnen aan de samenwerking is het voor deze landen extra belangrijk om ervaringen uit te wisselen op Europees niveau. Tijdens de bijeenkomst kwamen sociale partners uit Hongarije, Bulgarije, Zweden en Nederland samen om de organisatie van de sociale dialoog in verschillende landen onder de loep te nemen.

Er stonden in het bijzonder twee Europese kaderovereenkomsten op de agenda. In de eerste plaats werd gekeken naar de kaderovereenkomst omtrent [Digitalisering](#) uit 2020. Nadat we het akkoord gezamenlijk doornamen, werden de nationale sociale partners in kleinere groepjes opgedeeld zodat zij de implementatie van de kaderovereenkomst konden bespreken. Voor Nederland bestond dit clubje uit vertegenwoordigers van FNV, CNV, het ministerie van binnenlandse zaken en VNO-NCW/MKB Nederland. Later werd ook de kaderovereenkomst over [Active Aging](#) and an inter-generational approach uit 2017 besproken. Na de nationale overlegjes brachten de deelnemers verslag uit over de stand van zaken van de nationale implementatie van deze overeenkomsten.

Later vond er een discussie plaats over de wijze waarop sociale partners tot nu toe gereageerd hebben op de covid-19 uitbraak. Aan het einde van het seminar was men het erover eens dat de samenkomst niet alleen van belang was om ervaringen uit te wisselen, maar ook om het gesprek tussen de partijen levendig te houden. De Hongaarse collega's benadrukte dat, ook al is het maar voor een uurtje, er met behulp van zulke bijeenkomsten toch stappen in de goede richting worden gemaakt. Het is belangrijk om werkwijzen te vinden waarop vakbonden en werkgevers de verhoudingen kunnen verbeteren en om te kijken naar wat er wél mogelijk is in plaats van enkel te kijken naar struikelblokken. Een sterke samenwerking tussen sociale partners is essentieel om oplossingen te bieden in een periode van crisis.

Door vakbonden en werkgeversorganisaties met uiteenlopende achtergronden aan elkaar te koppelen in een Europese context, kan men dus veel van elkaar leren. Ook liet het seminar weer zien dat de sociale dialoog niet alleen noodzakelijk is binnenin de sector, maar ook sector overstijgend, op nationaal én op Europees niveau. Aan het einde van dit jaar zullen de onderhandelingen voor het nieuwe werkprogramma van de Europese Sociale Dialoog 2022-2024 van start gaan.

De rechtstaak en de lidstaat

Eind vorig jaar bereikten de regeringsleiders in december na moeizame onderhandelingen dat EU fondsen gekoppeld kunnen worden aan naleving van de rechtstaat. Zoals al eerder beschreven in deze FNV Europa nieuwbrieven staat de relatie tussen de Europese instellingen en lidstaten zoals Polen en Hongarije op gespannen voet, sinds die landen allerlei maatregelen genomen hebben die schurken tegen het principe van de rechtstaat. De diverse hervormingen in die lidstaten zoals politiek invloed op de benoeming van rechters, een omstreden mediawet en een beperking van de bevoegdheden van het Grondwettelijke Hof botsen met de uitgangspunt van de democratie. De Commissie is een artikel 7 procedure tegen Polen gestart en diverse inbreukprocedures. Polen en Hongarije beroepen zich op hun nationale soevereiniteit, volgens hen mag 'Brussel' zich niet inmengen in nationale aangelegenheden.

Nu is in december overeengekomen dat de EU fondsen gekoppeld gaan worden aan een 'rechtstaatmechanisme'. Dat mechanisme eist per 1 januari 2020 dat onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechterlijke macht zodat EU gelden niet worden misbruikt. Als sanctie kan de uitbetaling van Europese gelden worden stopgezet. Het mechanisme wordt in werking gesteld als de financiële belangen van de EU in gevaar zijn. Het Europese Hof van Justitie moet zich nog buigen over de juridische houdbaarheid. Het compromis naar Polen en Hongarije was dat de Commissie het mechanisme nog niet in werking zou stellen zolang er nog geen guidelines/regels zijn over het gebruik. Zoals verwacht hebben Polen en Hongarije op 11 maart het rechtstaatmechanisme [aangeklaagd bij het Hof](#). Volgens Jourova de Eurocommissaris van Waarden en vice-president van de Europese Commissie zal de uitspraak van het Hof voor de zomer komen. Vervolgens kan de Commissie de beloofde 'guidelines' komen. De vraag is of de Commissie inderdaad zo snel zal zijn en of er ferm zal worden opgetreden. Het onderwerp staat in ieder geval weer geagendeerd bij het Europees Parlement.

MEDEDELING

*De eerstvolgende nieuwsbrief verschijnt wederom op donderdag 15 april 2021
Namens de redactie van de nieuwsbrief Fijne Paasdagen*

VERDIEPING

Actieplan voor de implementatie van de Europese pijler van sociale rechten

In 2017 stelden het Europees Parlement, de Raad (de lidstaten) en de Europese Commissie gezamenlijk de Europese Pijler van Sociale Rechten (EPSR) vast.

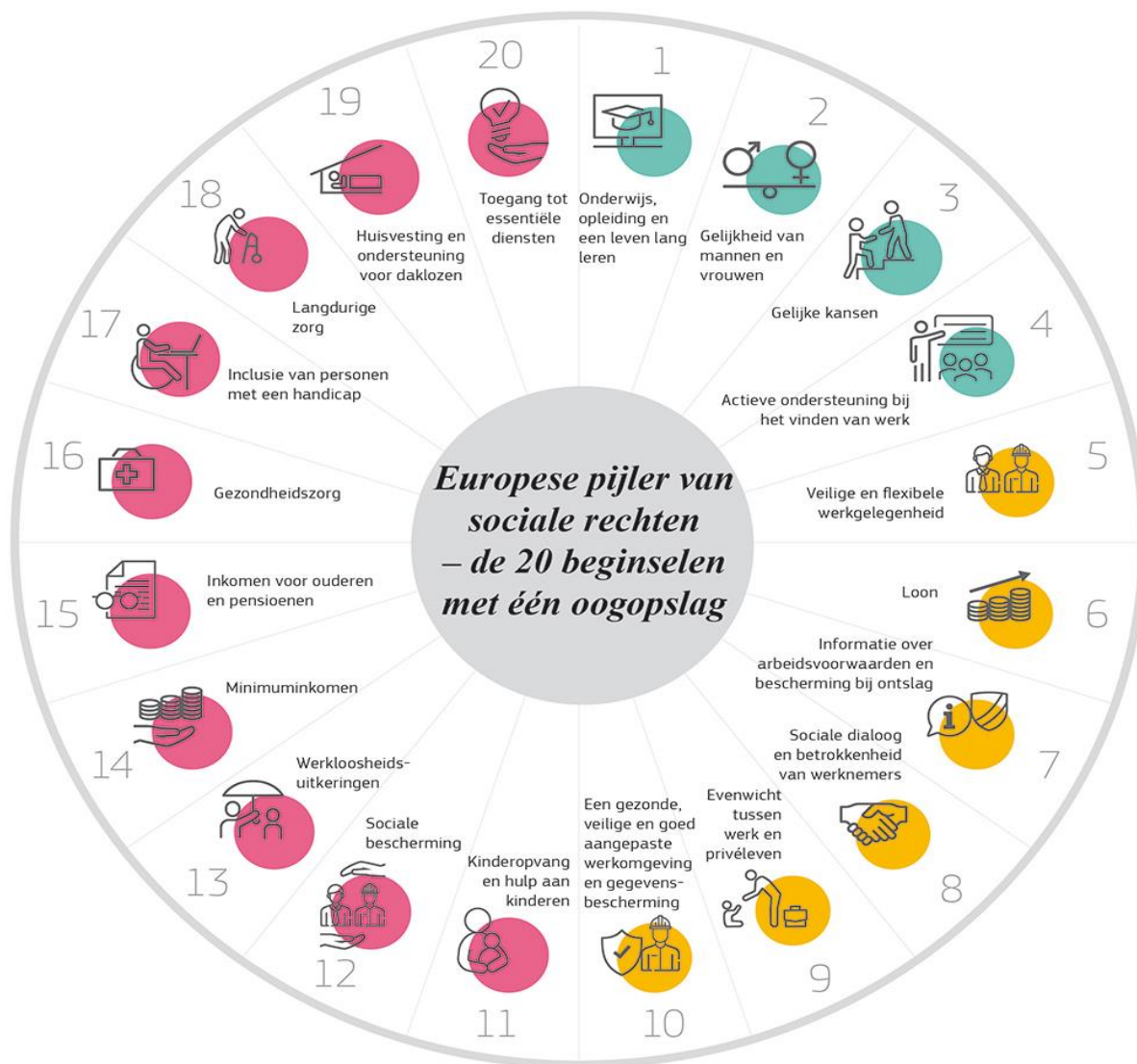
De 20 beginselen uit de EPSR zijn verdeeld over 3 hoofdstukken:

- 1) gelijke kansen en toegang tot de arbeidsmarkt,
- 2) billijke arbeidsvoorwaarden, en
- 3) sociale bescherming en inclusie.

Van het begin af aan was het de bedoeling dat de beginselen uit de EPSR uitgevoerd (of beter: geoperationaliseerd) zouden worden door middel van EU beleid en mogelijk zelfs wetgeving. Zo heeft de Europese Commissie al diverse (wets)voorstellen en andere initiatieven genomen op het gebied van de twintig beginselen, zoals de Europese vaardighedenagenda, de strategie voor gendergelijkheid, een actieplan tegen racisme en het richtlijnvoorstel voor toereikende minimumlonen.

De Commissie beschouwt de beginselen uit de EPSR als "*de bakens die ons naar een sterk sociaal Europa leiden en de visie voor onze nieuwe 'sociale regels' bepalen*". De beginselen uit de EPSR zijn, volgens de Commissie, essentieel voor billijke en goed functionerende arbeidsmarkten en socialezekerheidsstelsels in het Europa van de eenentwintigste eeuw. Sommige beginselen herbevestigen rechten die al in het acquis van de Unie zijn opgenomen; andere stellen duidelijke doelstellingen vast om "*de uitdagingen aanpakken die voortvloeien uit maatschappelijke, technologische en economische ontwikkelingen*".

De Commissie stelt vast dat de effectieve uitvoering van de EPSR "*nu belangrijker dan ooit*" is, maar dat dit in grote mate afhangt van de bereidwilligheid en de inzet van de lidstaten, die in de eerste plaats verantwoordelijk zijn voor werkgelegenheid, vaardigheden en sociaal beleid.

Op 4 maart publiceerde de Europese Commissie een Mededeling '[Het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten](#)'. Met het Actieplan wild e Europese Commissie haar bijdrage leveren aan de uitvoering van de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten. Het Actieplan bevat daarom een overzicht van de concrete maatregelen die de Commissie voornemens is te nemen én het bevat een drietal kerndoelen op het gebied van de werkgelegenheid, vaardigheden en de sociale bescherming die alle lidstaten tegen 2030 zouden moeten realiseren, namelijk:

1. Ten minste 78 % van de bevolking van 20 tot en met 64 jaar moet tegen 2030 een baan hebben;
2. Ten minste 60 % van alle volwassenen moet jaarlijks aan een opleiding deelnemen;
3. Het aantal mensen dat met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd, moet met ten minste 15 miljoen worden verminderd.

Deze 3 kerndoelen voor 2030 moeten dus door de lidstaten opgepakt gaan worden. De Commissie gaat (mede op basis van het herzien sociaal scorebord) de vorderingen van de lidstaten monitoren via het Europees Semester.

De Commissie verzoekt de lidstaten in de Raad daarom om de 3 doelstellingen te onderschrijven en roept de lidstaten op hun eigen nationale doelstellingen te definiëren als bijdrage aan dit streven.

Tegelijk met het Actieplan presenteerde de Europese Commissie ook een Aanbeveling over doeltreffende steun voor werkgelegenheid na de coronacrisis ([Effective Active Support to Employment \(EASE\)](#)). Het EASE-instrument zou het herstel van de werkgelegenheid in de lidstaten moeten ondersteunen. Lidstaten kunnen er richtsnoeren uit afleiden voor beleidsmaatregelen en ondersteunende financiering van de EU voor:

1. Het geleidelijk treffen van noodmaatregelen voor baanbehoud in de huidige crisis, en
2. Op termijn ook nieuwe herstelmaatregelen.

De EU-fondsen, waaronder de herstel en veerkrachtfaciliteit RRF en het ESF+, staan ter beschikking van lidstaten voor de invulling van hun EASE maatregelen.

Zoals ook bij het EASE instrument nadrukkelijk blijkt, liggen veel van de beginselen uit de EPSR in de eerste plaats binnen de bevoegdheid van de lidstaten. De EU kan enkel aanvullende of coördinerende maatregelen treffen die de nationale inrichting ongemoeid laten. Dat is een beperking van het Actieplan en dat spreekt ook uit het verschil tussen de lijst met initiatieven die de Commissie zelf wil gaan nemen (binnen de grenzen van de bevoegdheid) en de suggesties die de Commissie doet aan de lidstaten. De Commissie benadrukt op alle mogelijke manieren dat het commitment voor een daadwerkelijke operationalisering van de 20 beginselen van de EPSR echt van de lidstaten moet komen. Het actieplan voor de EPSR dient daarom ook nadrukkelijk als de bijdrage van de Commissie aan de sociale top van Porto, waar de lidstaten samen hun aandeel zouden moeten gaan leveren om ervoor te zorgen dat de 20 mooie beginselen uit de EPSR ook een realiteit in alle lidstaten gaan worden.

FNV, Team Europa en Internationale Zaken van de Beleidsadviesgroep

📮: Postbus 9208 | 3506 GE Utrecht

☎: +31 (0)88-3681432

✉: europanieuws@fnv.nl

<https://twitter.com/EuropaFnv>